

Pozitivni preobrat v sektorju država: država v letu 2017 poslovala s presežkom 13 milijonov evrov

Temeljni agregati sektorja država (aprilsko EDP poročanje), Slovenija, 2014–2017

Država je v letu 2017 prvič po dvaindvajsetih letih poslovala z minimalnim presežkom. Prihodki in izdatki sektorja država so bili v letu 2017 skoraj izravnani. Taka dinamika je bila posledica visoke gospodarske rasti. Prihodki so se povečali za 6,5 %, izdatki za 1,9 %.

Visoka rast prihodkov

Prihodki so v letu 2017 naraščali približno enako, kot je letno nominalno naraščal BDP (7,1 %). Visoka medletna rast prihodkov, ti so bili višji za 1.140 milijonov evrov (6,5 %), je bila odraz dobrega stanja slovenskega gospodarstva, saj je to v letu 2017 prispevalo bistveno višje prilive v državni proračun. Prihodki od davkov in socialnih prispevkov so se tako v letu 2017 skupno povečali za 848 milijonov evrov ali za 5,7 %. To je imelo pozitiven vpliv na proračunski saldo v letu 2017, saj se je primanjkljaj iz leta 2016 zmanjšal za 794 milijonov evrov, kar je ustrezalo 1,8 % BDP.

Zaradi dobrega poslovanja podjetij, v katerih ima RS lastniške deleže, so se povečali tudi nedavčni prihodki iz udeležbe pri dobičku. Na saldo države so pozitivno vplivale tudi enote države, ki v bilancah javnega financiranja niso neposredno zajete; te so ustvarile presežek v višini 149 milijonov evrov, kar je ustrezalo 0,3 % BDP.

Narasli tudi izdatki

Trošenje države, gledano z vidika skupnih izdatkov sektorja država, se je lani povečalo za 346 milijonov evrov (1,9 %). To je bilo deloma posledica ugodnih gospodarskih razmer, deloma pa tudi ohranjanja ukrepov za zadrževanje rasti izdatkov. K rasti izdatkov so največ prispevala sredstva za zaposlene (4,6 %) in socialna nadomestila (3,2 %). V letu 2017 je država znižala izdatke za obresti (12,0 %); ti so znašali 1.073 milijonov evrov, kar je bilo 0,5 odstotne točke manj od dolgoletnega povprečja 3 odstotkov BDP. Investicije države v osnovna sredstva so bile še vedno razmeroma nizke. V primerjavi z letom 2016 so se zmanjšale za 0,9 %; na centralni ravni so se zmanjšale za 7,0 %, na lokalni ravni pa so se povečale za 8,0 %. Obseg črpanja evropskih sredstev iz nove finančne perspektive se je glede na leto 2016 nekoliko povečal, kar je dodatno potrdila tudi rast subvencij (za 2,5 %).

Dolg države 3,9-krat večji kot leta 2008

Delež dolga v BDP se v zadnjih letih zmanjšuje, na kar vplivajo nominalne rasti BDP. Nominalno se dolg države povečuje. V letu 2017 se je povečal za 107 milijonov evrov ali 0,3 %. Znašal je 31.860 milijonov evrov (73,6 % BDP), kar je 3,9-krat več kot pred desetimi leti.

V letu 2017 je država predčasno refinancirala del obveznic v ameriških dolarjih. Zaradi tega so se kratkoročna posojila iz zavarovanj valutnih tveganj zmanjšala. Država je za delež predčasnih refinanciranj in ugodnega zadolževanja na finančnih trgih v letu 2017 zadolžena po nižjih obrestnih merah, kar je v letu 2017 med drugim vplivalo tudi na 12-odstotno zmanjšanje izdatkov za obresti.

Revizija podatkov za obdobje 2014–2016

V skladu z utečeno revizijsko politiko so bili podatki o primanjkljaju države za obdobje 2014–2016 revidirani, ker so to leta, ki so v okviru letošnjega postopka presežnega primanjkljaja in dolga države odprta za revizijo. Skladno z [novimi metodološkimi navodili Eurostata](#) so bili revidirani predvsem podatki o neproizvedenih nefinančnih sredstvih in o drugih prihodkih od lastnine.

Temeljni agregati in kategorije sektorja država, Slovenija

	2014	2015	2016	2017
	mio. EUR			
Prihodki	16.679	17.435	17.519	18.658
Minus: izdatki	18.753	18.544	18.299	18.645
Presežek (+)/primanjkljaj (-)	-2.075	-1.109	-781	13
Centralna država	-2.098	-1.266	-788	-67
Lokalna država	-50	113	74	30
Skladi socialne varnosti	73	44	-67	50
Minus: izdatki za obresti	1.219	1.252	1.220	1.073
Primarni primanjkljaj / presežek	-855	143	439	1.087
Dolg po stanju konec leta	30.220	32.087	31.753	31.860
S.1311 Centralna država	29.592	31.474	31.175	31.294
S.1313 Lokalna država	809	810	781	777
S.1314 Skladi socialne varnosti	2	1	1	1
Konsolidacija med podsektorji (-)	-182	-198	-204	-212

Vir: SURS

Temeljni agregati in kategorije sektorja država, Slovenija

	2014	2015	2016	2017
	% BDP			
Prihodki	44,3	44,9	43,3	43,1
Minus: izdatki	49,9	47,7	45,3	43,1
Presežek (+)/primanjkljaj (-)	-5,5	-2,9	-1,9	0,0
Centralna država	-5,6	-3,3	-1,9	-0,2
Lokalna država	-0,1	0,3	0,2	0,1
Skladi socialne varnosti	0,2	0,1	-0,2	0,1
Minus: izdatki za obresti	3,2	3,2	3,0	2,5
Primarni primanjkljaj / presežek	-2,3	0,4	1,1	2,5
Dolg po stanju konec leta	80,3	82,6	78,6	73,6
S.1311 Centralna država	78,7	81,0	77,1	72,3
S.1313 Lokalna država	2,2	2,1	1,9	1,8
S.1314 Skladi socialne varnosti	0,0	0,0	0,0	0,0
Konsolidacija med podsektorji (-)	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5

Vir: SURS

Podrobni podatki

 Podrobni podatki in časovne vrste podatkov so vam na voljo na [podatkovnem portalu SI-STAT](#); ta vam

omogoča, da podatke pregledujete na zelo enostaven način in si jih tudi izpišete v različnih formatih. Registrirani uporabniki si tabele lahko shranite za poznejši pregled; lahko se tudi naročite na samodejno obveščanje o posodobitvah podatkov.

Avtor/-ji: Nina Stražišar, Peter Štemberger

Naslednja objava: 20. 4. 2018

Statistični urad Republike Slovenije

Litostrojska cesta 54, 1000 Ljubljana

Informacijsko središče:

telefon: (01) 241 64 04

faks: (01) 241 53 44

info.stat@gov.si

www.stat.si

© Statistični urad Republike Slovenije

Uporaba in objava podatkov dovoljeni le z navedbo vira.